ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

_____М. Є. Рогоза
(підпис)

1 вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Логістика»

освітня програма/спеціалізація: «Економічна кібернетика», «Бізнес-економіка» спеціальність 051 Економіка

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ступінь вищої освіти «Бакалавр»

Робоча програма навчальної дисципліни «Бізнес-економіка» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем
Протокол від 1 вересня 2023 року № 1

Полтава 2023

Укладач: Перебийніс В. І., професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем, доктор економічних наук, професор

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми «Економічна кібернетика» спеціальності 051 Економіка ступеня «Бакалавр»

_____ М. Є. Рогоза

1 вересня 2023 року

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми «Бізнес-економіка» спеціальності 051 Економіка ступеня «Бакалавр»

_____ В. І. Перебийніс

1 вересня 2023 року

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Логістика»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	Пререквізити: «Бізнес-економіка» Постреквізити: «Логістичний менеджмент»
Мова викладання	Українська
Статус дисципліни - обов'язкова	
Курс/семестр вивчення	4 курс, 7 семестр
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	5 кредитів, 2 модулі
Денна форма навчання:	
Кількість годин: 150 год - загальна кількість: 1 семестр - 150.	
- лекції: 20 год.	
- практичні заняття: 40 год.	
- самостійна робота: 90 год.	
- вид підсумкового контролю: залік (ПМК)	
Заочна форма навчання	
Кількість годин: 150 год. – загальна кількість: 1 семестр – 150.	
- лекції: 4 год.	
- практичні заняття: 2 год.	
- самостійна робота: 144 год.	
- вид підсумкового контролю: залік (ПМК)	

Розділ 2. Перелік компентентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни - набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають змогу брати участь у забезпеченні логістичної діяльності суб'єктів господарювання.

Таблиця 2 – Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ПР 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади). ПР 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності. ПР 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. ЗК 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення. СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами. СК 8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин. СК 10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів. СК 11.Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
	СК 12.Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення. СК 13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності. СК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Логістика як інструмент ринкової економіки (походження і трактування поняття «логістика»; коротка історія розвитку логістики: основні етапи та їхня характеристика; предмет, мета, завдання функції логістики; перспективи розвитку логістики в Україні).

Тема 2. Об'єкти логістичного управління (об’єкти і суб’єкти логістики; потоки і потокові процеси; поняття матеріального потоку; основні характеристики і класифікація матеріального потоку; поняття інформаційного потоку та його класифікація; фінансові потоки, їх параметри та класифікація; поняття логістичної операції, класифікація та ефективність; логістичний канал, ланцюг, ланка, мережа).

Тема 3. Логістика закупівель та розміщення замовлень (сутність, завдання закупівельної логістики; особливості функціонування підсистеми закупівель при використанні концепції логістики; обґрунтування вибору постачальника; критерії відбору та оцінки постачальників; визначення економічного розміру замовлення; формула Харріса/Уілсона; система постачання «точно в термін»).

Тема 4. Виробнича логістика (мета, завдання та функції виробничої логістики; характеристика логістичної і традиційної концепції організації виробництва; «штовхаючі» системи управління матеріальними потоками у виробничій логістиці типу MRP I, MRP; мікрологістична система «тягнучого» типу KANBAN).

Тема 5. Розподільча логістика (сутність розподільчої логістики; характеристика логістичних каналів розподілу; функції логістичних посередників у дистрибуції; роль розподільчих центрів у товаропровідних мережах; методи визначення місця розташування розподільчих центрів).

Тема 6. Транспортна логістика (сутність і завдання транспортної логістики; класифікація транспортних складових логістичної системи; фактори, що впливають на вибір виду транспорту; характеристика основних транспортних тарифів на різних видах транспорту).

Тема 7. Інформаційна логістика (основи інформаційної логістики; зони інформації в логістиці; напрями інформаційного забезпечення; логістичні інформаційні системи, їх

рівні; планові, диспозитивні та виконавчі логістичні інформаційні системи; штрихове кодування: переваги, типи кодувань, техніка).

Тема 8. Логістика запасів (сутність матеріальних запасів та їх види; мотивація формування запасів і причини їх створення; системи управління матеріальними запасами; ABC – аналіз та XYZ – аналіз в управлінні матеріальними запасами).

Тема 9. Логістична організація складських процесів (мета створення та функції складів у логістичних системах; різновиди складів; поняття «технологічна карта» та «технологічний графік»; функції та типи упакування; створення укрупненої вантажної одиниці).

Тема 10. Логістичний сервіс (предмет і об’єкт логістичного сервісу; основні принципи логістичного сервісу; класифікація логістичних послуг; методи кількісної оцінки рівня логістичного обслуговування; ключові параметри якості логістичного обслуговування).

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4 – Тематичний план навчальної дисципліни «Логістика»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	**Кількість годин**	**Назва теми та питання практичного заняття**	**Кількість годин**	**Завдання самостійної роботи в розрізі тем**	**Кількість годин**
Модуль 1. Теоретичні основи логістики					
Тема 1. Логістика як інструмент ринкової економіки. 1. Сутність поняття “логістика”. 2. Історія виникнення логістики та етапи її розвитку. 3. Предмет, місія, мета та завдання логістики.	2	Тема 1. Логістика як інструмент ринкової економіки. Навчальні завдання: 1. Розкрити сутність поняття “логістика” стосовно конкретного суб’єкта господарювання (за видами економічної діяльності). 2.Охарактеризувати етапи розвитку логістики суб’єктів господарювання (за видами економічної діяльності).	4	1. Навчальні завдання: обгрунтувати предмет, місію, мету та завдання логістичної діяльності окремих суб’єктів господарювання (за видами економічної діяльності). 2.Тести до теми.	9

Тема 2. Об'єкти логістичного управління. 1. Потоки і потокові процеси. 2. Товарорух: сутність, елементи та основні форми. 3. Логістичні операції.	2	Тема 2. Об'єкти логістичного управління. Навчальні завдання: 1. Розкрити сутність об’єкта логістики стосовно конкретного суб’єкта господарювання (за видами економічної діяльності). 2. Охарактеризувати суб’єкти логістики конкретного суб’єкта господарювання (за видами економічної діяльності). 3. Охарактеризувати матеріальні потоки конкретного суб’єкта господарювання (за видами економічної діяльності).	4	1. Навчальні завдання (за видами економічної діяльності): 1) Охарактеризувати фінансові потоки конкретного суб’єкта господарювання. 2) Охарактеризувати інформаційні потоки конкретного суб’єкта господарювання. 3) Охарактеризувати потік послуг конкретного суб’єкта господарювання. 4) Охарактеризувати логістичні операції конкретного суб’єкта господарювання. 2. Тести до теми.	9

Тема 3. Логістика закупівель та розміщення замовлень. 1. Сутність і завдання закупівельної логістики. 2. Прийняття рішення «зробити або купити». 3. Вибір постачальника. 4. Визначення економічного розміру замовлення.	2	Тема 3. Логістика закупівель та розміщення замовлень. Практичні заняття: 1) Методика вибору постачальників. 2) Методика розміщення замовлень.	4	1. Навчальні завдання: Методика визначення економічного розміру замовлення 2. Тести до теми.	9
Тема 4. Виробнича логістика. 1. Поняття виробничої логістики. 2. Традиційна концепція організації виробництва. 3. Підходи до управління матеріальними потоками у виробничій логістиці.	2	Тема 4. Виробнича логістика. Практичне заняття: Оптимізація логістичних витрат при виготовленні продукції	4	1. Навчальні завдання: Оптимізація логістичних потоків при виконанні технологічних операцій. 2. Тести до теми.	9
Модуль 2. Функціональні галузі логістики.					

Тема 5. Розподільча логістика. 1. Сутність розподільчої логістики. 2. Канали розподілу в логістиці. 3. Логістичні посередники у каналах розподілу. 4. Розподільчі центри в логістичних ланцюгах.	2	Тема 5. Розподільча логістика. Практичні заняття: 1) Проектування логістичних розподільчих систем. 2) Розподільчі центри в логістичних ланцюгах.	4	1. Навчальні завдання: Оптимізація розміщення розподільчих центрів за методом визначення центру ваги 2. Тести до теми.	9
Тема 6. Транспортна логістика. 1. Сутність транспортної логістики. 2. Логістичні рішення у транспортуванні. 3. Види перевезень. 4. Транспортно-експедиційні логістичні послуги.	2	Тема 6. Транспортна логістика. Практичні заняття: 1) Вибір транспортних засобів. 2) Транспортно-експедиційні логістичні послуги.	4	1. Навчальні завдання: Обгрунтування тарифів на перевезення вантажів. 2. Тести до теми.	9
Тема 7. Інформаційна логістика. 1. Основи інформаційної логістики. 2. Логістичні інформаційні системи. 3. Інформаційне забезпечення логістики.	2	Тема 7. Інформаційна логістика. Практичне заняття: Взаємозв'язок логістичних інформаційних підсистем.	4	1. Навчальні завдання: Методика штрихового кодування. 2. Тести до теми.	9

Тема 8. Логістика запасів. 1. Матеріальні запаси та причини їх створення. 2. Види матеріальних запасів. 3. Системи управління матеріальними запасами.	2	Тема 8. Логістика запасів. Практичне заняття: Аналіз витрат на замовлення та утримання запасів.	4	1. Навчальні завдання: Застосування аналізу ABC та XYZ в управлінні запасами. 2. Тести до теми.	9
Тема 9. Логістична організація складських процесів. 1. Склади та їх функції. 2. Класифікація складів. 3. Логістичні процеси на складі. 4. Оцінка роботи складів.	2	Тема 9. Логістична організація складських процесів. Практичні заняття: 1) Організація логістичного процесу на складі. 2) Оцінка роботи складів.	4	1. Навчальні завдання: Управління логістичними потоками у складській системі підприємства. 2. Тести до теми.	9
Тема 10. Логістичний сервіс. 1. Сутність логістичного сервісу. 2. Види логістичного сервісу. 3. Показники якості логістичного сервісу.	2	Тема 10. Логістичний сервіс. Практичне заняття: Оцінка рівня логістичного сервісу.	4	1. Навчальні завдання: Оцінка рівня логістичного сервісу. 2. Тести до теми.	9

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5.1 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	**Максимальна кількість балів**
Модуль 1 (теми 1-4): виконання навчальних завдань (20 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	40
Модуль 2 (теми 5-10): виконання навчальних завдань (40 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	60
Разом	100

Таблиця 5.2 – Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	**Вид роботи**	**Бали**
1. Навчальна	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	**Оцінка за національною шкалою**
90 -100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

Розділ 7. Інформаційні джерела

Основні

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 436-IV / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15

2. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності. ДК 009:2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10

3. Крикавський Є., Похильченко О., Фертч М. Логістика та управління ланцюгами поставок: Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. 844 с.

4. Крикавський Є. В., Чорнописька Н. В. Логістичні системи: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 288 с.

5. Логістика: Дистанційний курс / Укладачі: В. І. Перебийніс, Л. В. Олексенко, Ю. А. Білоус. URL: http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2276

6. Марченко В. М., Шутюк В. В. Логістика : підручник. 2–ге вид., доповн. Київ : НУХТ, 2022. 334 с.

7. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. URL: https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA

8. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/

9. Офіційний сайт Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій Полтавської обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. URL: https://economy.poda.gov.ua/?categoryId=9607

10. Офіційний сайт Головного управління статистики в Полтавській області [Електронний ресурс]. URL: https://www.pl.ukrstat.gov.ua/

Додаткові:

11. Адамчук М. М., Бондаренко О. Г., Бурченков Д. І. Особливості планування логістичного забезпечення багатонаціональних операцій збройних сил країн-членів НАТО. *Честь і закон*. 2023. № 2 (85). https://doi.org/10.33405/2078-7480/2023/2/85/282546

12. Завербний, А., Двуліт, З., & Вуєк, Х. Особливості формування логістичних ланцюгів в умовах війни та у післявоєнний період. *Економіка та суспільство*. 2022. №43. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-54

13. Перебийніс В. І., Бурлака О. А., Остряніна С. В., Тютюнник Н. В. Логістика: навчально-методичний посібник. Полтава: РВВ ПУСКУ, 2010. 147 с.

14. Перебийніс В. І., Дзюбкін А. С., Самсонов В. В. Транспорт в системі логістики. *Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління: матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (м. Полтава, 22-23 листопада 2018 р.).* Полтава: ПУЕТ, 2019. С. 105 – 108.

15. Перебийніс В. І., Дроботя Я. А. Логістичне управління запасами на підприємствах: Монографія. Полтава: ПУЕТ, 2012. 279 с.

16. Перебийніс В. І., Захарченко О. Г. Ефективність використання енергетичних ресурсів у логістичних системах агропродовольчого комплексу: монографія. Полтава: ПУЕТ, 2018. 185 с.

17. Сало Я. «Зелена» логістика в україні: проблеми та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2023, № 47. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-58

18. Goloborodko V. Vijna v Ukrajini: ekonomika, biznes, logistyka, dopomoga (2022). *[War in Ukraine: economy, business, logistics, aid]. Oficijnyj*

sajt transport ta logistyky. Available at: https://trans.info/ru/viyna-v-ukrayini-ekonomika-biznes-logistika-dopomoga-279148

19. Rogoza Mykola, Perebyynis Vasyl, Verhal Kseniia. Cooperation and integration processes and models in context of development of branches of economy and territories. *Virtual Economics*, Vol 2 No 1 (2019), p. 49-63.

20. Yermakov Oleksandr Yu., Rogoza Mykola I., Perebyynis Vasyl I., Kuzmenko Oleksandra K. and Karnauhova Hanna V. Tractor Transport in Agrarian Logistics System. *35th IBIMA Conference: 1-2 April 2020, Seville, Spain.* https://ibima.org/accepted-paper/tractor-transport-in-agrarian-logistics-system/ (Web of Science)

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Бізнес-економіка» може використовуватися пакет програмних продуктів Microsoft Office, зокрема, Microsoft Office Word для підготовки відповідей на ситуаційні завдання та Microsoft Office PowerPoint для підготовки презентацій з питань для обговорення та тих, що виносяться на самостійне вивчення.